

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ
1ης ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΙΚΑΙΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ» 2021-2027

Τρίτη 18 Οκτωβρίου 2022

Σύγκληση Επιτροπής Παρακολούθησης - Ημερήσια Διάταξη

Η Επιτροπή Παρακολούθησης του Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» 2021-2027, η οποία συγκροτήθηκε με την με αρ. πρωτ. 84408/09.09.2022 Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Ανάπτυξης & Επενδύσεων (ΦΕΚ 4757/Β/9.9.2022), συνήλθε στην 1η Συνεδρίαση στις 18 Οκτωβρίου 2022, στην Αθήνα, μετά την με αρ. πρωτ. 9/ΔΑ ΕΣΠΑ-ΔΑΜ πρόσκληση του Προέδρου της, κ. Πελοπίδα Καλλίρη, Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης. Στην 1η συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης παρέστησαν 49 μέλη με δικαίωμα ψήφου επί συνόλου 54 μελών και 19 μέλη από τα 23 χωρίς δικαίωμα ψήφου.

Μετά τη διαπίστωση της απαρτίας, τα μέλη ενέκριναν την ημερήσια διάταξη ώστε να ξεκινήσει η Συνεδρίαση.

I. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

- Διαπίστωση απαρτίας
- Έγκριση της Ημερήσιας Διάταξης
- Έγκριση Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας της Επιτροπής Παρακολούθησης
- Εισήγηση του Προέδρου της Επιτροπής Παρακολούθησης

II. ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΔΙΚΑΙΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ» 2021-2027

- Παρουσίαση του Προγράμματος
- Ενημέρωση για τον προγραμματισμό των προσκλήσεων
- Έγκριση της μεθοδολογίας και των κριτηρίων επιλογής πράξεων
- Ενημέρωση για θέματα επικοινωνίας και προβολής

III. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

- Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου, (ΕΥΘΥ)
- Αναγκαίοι Όροι, (ΕΥΣΣΑ)
- Αξιολόγηση και Σχέδια Αξιολόγησης, (ΕΥΣΣΑ)
- Υποστήριξη Δικαιούχων, (ΕΥΣΣΑ)
- Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο την προγραμματική περίοδο 2021-2027, (ΕΥΣΕΚΤ)

Μέσω μαγνητοσκοπημένου μηνύματος, ο Αναπληρωτής Υπουργός Ανάπτυξης & Επενδύσεων, αρμόδιος για θέματα ΔΑΜ κ. Νικόλαος Παπαθανάσης, κήρυξε την έναρξη των εργασιών της Επιτροπής Παρακολούθησης, αναφέρθηκε στην σημασία του θεσμικού ρόλου της Επιτροπής Παρακολούθησης για την ομαλή υλοποίηση και την επίτευξη των στόχων του Προγράμματος και εξέφρασε τις ευχαριστίες του για την εποικοδομητική συνεργασία των μελών. Τόνισε, επίσης, την κομβική σημασία της 1^{ης} συνεδρίασης η οποία ενεργοποιεί ουσιαστικά τις

χρηματοδοτικές δυνατότητες του Προγράμματος ΔΑΜ, του πρώτου Προγράμματος του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης που εγκρίθηκε σε ευρωπαϊκό επίπεδο ενώ ανέφερε ότι στόχος είναι η αναπτυξιακά δίκαιη μετάβαση και η αναπροσαρμογή του οικονομικού μοντέλου όλων των περιοχών που επηρεάζονται έτσι ώστε να καταστεί η οικονομία της χώρας ενεργειακά ουδέτερη και περιβαλλοντικά φιλική.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης μετά από την παρουσίαση των θεμάτων της Ημερήσιας Διάταξης και τη συζήτηση που ακολούθησε, κατέληξε στα παρακάτω συμπεράσματα:

1. Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας

Ο Πρόεδρος παρουσίασε στην Επιτροπή Παρακολούθησης τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας. Το σχέδιο για τον Εσωτερικό Κανονισμό λειτουργίας περιλαμβάνει διατάξεις σχετικά με τις αρμοδιότητες του Προέδρου, τη διεξαγωγή της συνεδρίασης της και θέματα δημοσιότητας, τον τρόπο διαμόρφωσης της ημερήσιας διάταξης, τη διαδικασία πρόσκλησης των μελών, το τρόπο λήψης αποφάσεων, τη σύσταση υποεπιτροπών και ομάδων εργασίας, ζητήματα γραμματείας και τον κώδικα δεοντολογίας των μελών της. Ειδικότερα αναφέρθηκε, μεταξύ άλλων, στις δυνατότητες πραγματοποίησης των συνεδριάσεων είτε δια ζώσης είτε και με τηλεδιάσκεψη, στη διαδικασία λήψης αποφάσεων με απαρτία όταν παρίσταται το 60% των μελών με δικαίωμα ψήφου είτε δια ζώσης είτε μέσω τηλεδιάσκεψης και στη γραπτή διαδικασία για επείγοντα θέματα ή για θέματα για τα οποία υπάρχει εξουσιοδότηση από την Επιτροπή Παρακολούθησης.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης εγκρίνει ομόφωνα τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας της, ο οποίος επισυνάπτεται στο Παράρτημα Ι

2. Εισήγηση του Προέδρου της Επιτροπής Παρακολούθησης

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Παρακολούθησης ανέφερε ότι το Πρόγραμμα ΔΑΜ είναι απόρροια μιας ευρύτερης εθνικής προσπάθειας που ξεκίνησε τον Σεπτέμβριο του 2019 μετά τη δέσμευση του Πρωθυπουργού από το βήμα του ΟΗΕ για την ενεργειακή μετάβαση της χώρας μας σε μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία έως το 2028. Εξειδικεύτηκε, δε, στη συνέχεια στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κάθε επηρεαζόμενης περιοχής μέσω της σύνταξης του Προγράμματος ΔΑΜ και των 3 Εδαφικών Σχεδίων που το συνοδεύουν. Τόνισε ότι προσωρινά, για την επόμενη 2ετία, η εξόρυξη λιγνίτη στη Δυτική Μακεδονία και τη Μεγαλόπολη θα αυξηθεί, χωρίς όμως αυτή η αναπροσαρμογή να αλλάζει τον τελικό στόχο που έχει τεθεί για το 2028. Το Πρόγραμμά μας είναι «Δίκαιο» γιατί θέτει στο επίκεντρο του σχεδιασμού και των παρεμβάσεων του τους ανθρώπου. Παράλληλα το Πρόγραμμά είναι «Αναπτυξιακό» καθώς η διαδικασία μετάβασης σε πιο καθαρές μορφές ενέργειας οδηγεί αναπόφευκτα σε διαφοροποίηση και εκσυγχρονισμό το υφιστάμενο παραγωγικό μοντέλο των επηρεαζόμενων περιοχών. Συνεπώς αυτές οι περιοχές για τα επόμενα χρόνια θα βρίσκονται στο επίκεντρο του επενδυτικού ενδιαφέροντος, με απώτερο στόχο την ανάπτυξη νέων και πιο «πράσινων/καθαρών» οικονομικών δραστηριοτήτων. Βασική προϋπόθεση για την ομαλή και αποτελεσματική πορεία υλοποίησης του Προγράμματος είναι ο ανοιχτός διάλογος και η διαρκής επικοινωνία και συνεργασία με όλους του εμπλεκόμενους φορείς, ιδίως σε τοπικό επίπεδο, και για το σκοπό αυτό δρομολογείται η σύσταση των εδαφικών επιτροπών με στόχο να υπάρχει επαρκής και σε κατάλληλο επίπεδο

εκπροσώπηση όλων των τοπικών φορέων. Τέλος αναφέρθηκε στις συμπληρωματικές πηγές χρηματοδότησης που αξιοποιεί η ΕΥ ΔΑΜ όπως το Πράσινο Ταμείο για την υλοποίηση δράσεων που δεν είναι επιλέξιμες από το Πρόγραμμα.

3. Παρουσίαση του Προγράμματος

Η Διαχειριστική Αρχή ΕΣΠΑ-ΔΑΜ, αναφέρθηκε στις ιδιαιτερότητες του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης και του Προγράμματος ΔΑΜ ως εργαλείο της πολιτικής συνοχής για την προγραμματική περίοδο 2021-2027. Παρουσίασε τους αναπτυξιακούς στόχους του Προγράμματος, τη στοχευμένη στρατηγική ανά Εδαφικό Σχέδιο Δίκαιης Μετάβασης (ΕΣΔΙΜ), τις Προτεραιότητες του Προγράμματος με ειδική αναφορά στους επιμέρους στόχους, κατηγορίες δράσεων και βασικές ομάδες-στόχους, τα χρηματοδοτικά στοιχεία του Προγράμματος ανά Προτεραιότητα και τη βαρύτητα ανά ΕΣΔΙΜ. Ενώ τέλος αναφέρθηκε στα έργα στρατηγικής σημασίας του Προγράμματος, τη Ζώνη Καινοτομίας (Τεχνολογικό Πάρκο και Κόμβος Υδρογόνου) στη Δυτική Μακεδονία και τον Κόμβο Βιοοικονομίας 360° στην Πελοπόννησο.

4. Ενημέρωση για τον προγραμματισμό των προσκλήσεων

Η ΔΑ ΕΣΠΑ-ΔΑΜ παρουσίασε τις δράσεις της εγκεκριμένης εξειδίκευσης (υπ' αρ. πρωτ. 8/ΔΑ ΕΣΠΑ ΔΑΜ/29.09.2022 εγκεκριμένο τεύχος 1.1. εξειδίκευσης) και τον προγραμματισμό των προσκλήσεων. Το τεύχος της εξειδίκευσης περιλαμβάνει 11 δράσεις συνολικού π/υ 161.500.000 € ως εξής:

- Προτεραιότητα 1 - Ενίσχυση και Προώθηση Επιχειρηματικότητας : 4 δράσεις, συνολικού π/υ 40.800.000 € (ενεργοποίηση 4,91% της προτεραιότητας)
- Προτεραιότητα 4 - Δίκαιη Εργασιακή Μετάβαση : 3 δράσεις, συνολικού π/υ 88.200.000 € (ενεργοποίηση 26,56% της προτεραιότητας)
- Προτεραιότητα 6 – Τεχνική Βοήθεια : 4 δράσεις, συνολικού π/υ 32.500.000 € (ενεργοποίηση 50,28% της προτεραιότητας)

Για όλες τις παραπάνω δράσεις προγραμματίζεται η έκδοση προσκλήσεων προς τους Δικαιούχους, το 4ο τρίμηνο 2022.

Έμφαση δόθηκε στην πράξη της Τεχνικής Βοήθειας για την ενδυνάμωση των Δικαιούχων των Πράξεων του Προγράμματος με στόχο τη στήριξή τους ώστε να ανταποκριθούν έγκαιρα και αποτελεσματικά στις απαιτήσεις υλοποίησης των έργων.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης ενημερώθηκε, επίσης, ότι στο πλαίσιο της συνεργασίας της ΔΑ ΕΣΠΑ-ΔΑΜ με την ΕΥΣΕΚΤ και τις υπηρεσίες της Ε. Επιτροπής θα προχωρήσει σε περαιτέρω επεξεργασία των δράσεων της 1ης εξειδίκευσης με στόχο την καλύτερη αποτύπωση της συμβολής τους στους στόχους του Προγράμματος.

Η ΔΑ ΕΣΠΑ-ΔΑΜ ενημέρωσε για την προετοιμασία και ωρίμανση νέων δράσεων με στόχο να εξειδικευτούν εντός του έτους. Ειδικότερα αναφέρθηκε στα παρακάτω:

- Πράσινο Κέντρο Δεδομένων & Υπερυπολογιστή ΔΑΜ για την κάλυψη των υπολογιστικών αναγκών της ελληνικής ακαδημαϊκής/ερευνητικής κοινότητας, αξιοποιώντας την πλεονάζουσα τοπικά παραγόμενη ενέργεια με επισπεύδων φορέα το ΕΔΥΤΕ
- Δράσεις Ενεργειακών Κοινοτήτων της Δυτικής Μακεδονίας
- 3 ακόμα δράσεις της Γενικής Γραμματείας Έρευνας & Καινοτομίας που έχουν υποβληθεί στη ΔΑ ΕΣΠΑ-ΔΑΜ

- Το Τεχνολογικό Πάρκο της Ζώνης Καινοτομίας για το οποίο ολοκληρώνεται η προμελέτη από το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας που χρηματοδοτείται από το Πράσινο Ταμείο.
- Το έργο του Κόμβου Υδρογόνου για το οποίο ολοκληρώνεται η προμελέτη από το ΕΚΕΤΑ που χρηματοδοτείται από το Πράσινο Ταμείο.

5. Έγκριση της μεθοδολογίας και των κριτηρίων επιλογής πράξεων

Η ΔΑ ΕΣΠΑ-ΔΑΜ εισηγήθηκε τη μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των πράξεων της εξειδίκευσης. Αναφέρθηκε ειδικότερα στα κριτήρια επιλογής ανά πράξη και στις διαφοροποιήσεις που προτείνονται σε σχέση με την πρόταση της ΕΑΣ. Συγκεκριμένα στο Στάδιο Β3 – Σκοπιμότητα της Πράξης έχουν συμπεριληφθεί κριτήρια, με βάση τις προβλέψεις και τους στόχους του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης ως εξής:

- Συμβολή στη στήριξη της τοπικής οικονομίας μέσω της τόνωσης του ενδογενούς αναπτυξιακού δυναμικού τους
- Συμβολή στη διατήρηση ή/και δημιουργία θέσεων απασχόλησης
- Συμβολή στη μείωση των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων που απορρέουν από τη διαδικασία μετάβασης

Οι προς ένταξη πράξεις θα πρέπει να εξυπηρετούν τους στόχους και τις αναπτυξιακές αρχές του Προγράμματος στο πλαίσιο του Ταμείου και να τεκμηριώνονται με αναλυτικό τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η ποιοτική επιλογή πράξεων που θα συμβάλλουν στην στρατηγική του Προγράμματος και των Εδαφικών Σχεδίων.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης εγκρίνει ομόφωνα τη μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής πράξεων. Τα εγκεκριμένα κριτήρια επισυνάπτονται στο συνημμένο Παράρτημα II

6. Ενημέρωση για θέματα επικοινωνίας και προβολής

Η ΔΑ ΕΣΠΑ-ΔΑΜ ενημέρωσε τα μέλη της Επιτροπής για τον κύριο και τους ειδικότερους επικοινωνιακούς στόχους του Προγράμματος, τις στρατηγικές κατευθύνσεις και το πλαίσιο επικοινωνίας και την επικείμενη κατάρτιση του επικοινωνιακού σχεδίου. Ενημέρωσε, επίσης, για τη δημιουργία διαδικτυακού τόπου, σύμφωνα με τον Οδηγό Σχεδίασης Ψηφιακών Εφαρμογών της ΕΑΣ ο οποίος θα ολοκληρωθεί εγκαίρως και στον οποίο θα αναρτώνται όλες οι πληροφορίες του Προγράμματος και των συνεδριάσεων των Επιτροπών Παρακολούθησης.

Ορίστηκε ως Υπεύθυνη Επικοινωνίας για το Πρόγραμμα ΔΑΜ η κα Σοφία Βαρουξή, Στέλεχος της Μονάδας Προγραμματισμού & Αξιολόγησης.

7. Αναγκαίοι Όροι

Παρουσιάστηκε στα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης από τον εκπρόσωπο της ΕΥΣΣΑ/ΕΑΣ, το πλαίσιο που διέπει τους Αναγκαίους Πρόσφορους Όρους και την πορεία εκπλήρωσής τους, τη χρήση στο πλαίσιο της εξειδίκευσης και ένταξης πράξεων, την παρακολούθηση των ΑΟ, τη διαρκή αξιολόγησή τους και το ρόλο της Επιτροπής Παρακολούθησης στο Πρόγραμμα

8. Αξιολόγηση και Σχέδια Αξιολόγησης, (ΕΥΣΣΑ)

Παρουσιάστηκε στα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθηση από τον εκπρόσωπο της ΕΥΣΣΑ/ΕΑΣ οι απαιτήσεις των Κανονισμών ως προς τα θέματα των αξιολογήσεων που θα πρέπει να πραγματοποιηθούν κατά τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου 2021-2027, οι απαιτήσεις για την κατάρτιση του σχεδίου αξιολόγησης του ΠΔΑΜ, καθώς και οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Παρακολούθησης ως προς τις αξιολογήσεις και το σχέδιο αξιολόγησης.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης ενημερώθηκε για τα σημαντικότερα στοιχεία που θα πρέπει να συμπεριληφθούν στο σχέδιο αξιολόγησης, καθώς και για τα χρονικά ορόσημα που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά την κατάρτισή του.

9. Υποστήριξη Δικαιούχων, (ΕΥΣΣΑ)

Η ΕΥΣΣΑ παρουσίασε τις δράσεις για την υποστήριξη των Δικαιούχων με 2 Άξονες προτεραιότητας στο Πρόγραμμα Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξης Δικαιούχων 2021-2027 με συγχρηματοδότηση από το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ+ , συνολικού προϋπολογισμού 100 εκ ευρώ Δημόσια Δαπάνη με στόχο :

- την απαιτούμενη τεχνογνωσία και υποστήριξη στο σχεδιασμό και υλοποίηση των έργων
- έγκυρη και έγκαιρη ωρίμανση έργων
- διασφάλιση τήρησης των κανόνων θεσμικού πλαισίου και ΣΔΕ
- επίστευση των διαδικασιών προκήρυξης, ανάθεσης και επίβλεψης των έργων
- έγκυρη και έγκαιρη ενημέρωση των πληροφοριακών συστημάτων

10. Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο την προγραμματική περίοδο 2021-2027, (ΕΥΣΕΚΤ)

Ο εκπρόσωπος της ΕΥΣΕΚΤ, κ. Κοσμάς Σπυρόπουλος, αναφέρθηκε στο περιεχόμενο του Νέου Κανονισμού για το ΕΚΤ+ και τη συγχώνευση των Ταμείων της τρέχουσας περιόδου κάτω από έναν στόχο πολιτικής, ανέλυσε τα πεδία στήριξης και τους ειδικούς στόχους του Ταμείου στην απασχόληση, την εκπαίδευση και τη δια βίου μάθηση, στην αντιμετώπιση της υλικής στέρξης και στην υγεία. Έκανε ιδιαίτερη αναφορά στις εμβληματικές πολιτικές της ΕΕ και τις οριζόντιες προτεραιότητες. Εστίασε στη θεματική συγκέντρωση που απαιτείται σε συγκεκριμένους ειδικούς στόχους και στην έμφαση που δίνεται σε ευρωπαϊκό επίπεδο στην εταιρική σχέση, την κοινωνική Καινοτομία και τη Διακρατική Συνεργασία.

Τέλος ανέφερε ότι το ΤΔΜ υλοποιεί δράσεις τύπου ΕΚΤ+ όπως περιγράφονται στην προτεραιότητα 4 «Δίκαιη Εργασιακή Μετάβαση» οι οποίες διαπνέονται από το πνεύμα των προτεραιοτήτων του ΕΚΤ και η ΕΥΣΕΚΤ, στο πλαίσιο αυτό, παρακολουθεί τις δράσεις αυτές και συνεργάζεται με την ΔΑ ΕΣΠΑ-ΔΑΜ τόσο στο στάδιο σχεδιασμού όσο και της εφαρμογής.

11. Συζητήσεις – Παρεμβάσεις

Στη συζήτηση παρενέβησαν οι ακόλουθοι:

1. Ο Γ. Γ. Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Δια Βίου Μάθησης και Νεολαίας, κ. Βούτσινος ανέφερε για την πρόταση νέας δράσης για τη δημιουργία θεματικού

ινστιτούτου επαγγελματικής κατάρτισης, για την προετοιμασία ανθρώπινου δυναμικού επιπέδου 5.

2. Ο Γ. Γ. Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής, κ. Κουτουλάκης τόνισε ότι επιτυχία και Γ. Γ. Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής για την επιτυχία των Gr-eco islands είναι η διασφάλιση της συμπληρωματικότητας με άλλα Προγράμματα και πρόκληση η χωρική διάσταση.
3. Ο Περιφερειάρχης Δυτικής Μακεδονίας, κ. Κασαπίδης, χαιρέτησε την προσπάθεια που γίνεται από την ΕΥ ΔΑΜ, τόνισε τη σημασία του για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και την ταχύτητα υλοποίησης του Προγράμματος και την επεξεργασία νέων εξειδίκευσεων.
4. Ο Περιφερειάρχης Πελοποννήσου, χαιρέτησε τις προσπάθειες όλων των εμπλεκόμενων στη δίκαιη μετάβαση, έκανε ιδιαίτερη αναφορά στις επιπτώσεις από την απολιγνιτοποίηση για την Περιφέρεια. Σημαντικό έργο είναι το τεχνολογικό πάρκο, την πίστα μότο κρος και την ετοιμότητας της ενεργειακής κοινότητας. Τέλος τόνισε την ανάγκη επικοινωνίας για να κερδηθεί η εμπιστοσύνη του κόσμου ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες και των δομών των τοπικών περιοχών.
5. Ο Εκπρόσωπος ΠΕΔ Δυτικής Μακεδονίας, Δήμαρχος κ. Γιαννάκης, τόνισε ως σημαντικό πρόβλημα την ανεργία και τη στήριξη των νέων καθώς να βρεθεί λύση για την υλοποίηση δράσεων της Ενεργειακής Κοινότητας σε σχέση με τις απαιτούμενες συνδέσεις.
6. Η Γ.Γ. Ενίσχυσης της Απασχόλησης, κα Γιώτη τόνισε ότι η ΓΓ μπορεί να συμβάλλει πολύ σημαντικά στις δράσεις πολιτικών απασχόλησης για το Πρόγραμμα. Στο πλαίσιο της ανάπτυξης σχεδιασμού και υλοποίησης παρεμβάσεων κοινωνικής πολιτικής και συνοχής εργάζεται προς την κατεύθυνση ανάπτυξης εθνικών στρατηγικών και πλαισίων για την εφαρμογή οριζόντιων δράσεων στους τομείς απασχόλησης, της κοινωνικής ένταξης, της πρόνοιας της, της ισότητας και άλλων κοινωνικών ζητημάτων. Επίσης υλοποιεί πολιτικές ενταγμένες σε ένα ευρύτερο πλαίσιο ενίσχυσης της απασχόλησης και αντιμετώπισης της ανεργίας. Αναφέρθηκαν έργα και προσκλήσεις που βρίσκονται ήδη σε ισχύ για τις περιοχές και διαθέσιμα χρηματοδοτικά εργαλεία και θεσμικές παρεμβάσεις.
7. Εκ μέρους του Περιφερειάρχη Κρήτης, η κα Κασωτάκη, τόνισε ότι το Πρόγραμμα ΔΑΜ συνεργεί με τις δράσεις του Περιφερειακού Προγράμματος και θα πρέπει να υπάρχει συνεργασία για την εξειδίκευση των πόρων για την πράσινη μετάβαση.
8. Ο Εκπρόσωπος της ΠΕΔ Πελοποννήσου, Δήμαρχος Μεγαλόπολης, κ. Χριστογιαννόπουλος, τόνισε την ανάγκη για τη δημιουργία του επιχειρηματικού πάρκου για την ανάπτυξη της περιοχής και χαιρέτησε την πρόθεση υποστήριξης των δικαιούχων μέσω του άξονα τεχνικής βοήθειας του Προγράμματος.
9. Ο Εκπρόσωπος της ΠΕΔ Κρήτης, Δήμαρχος Ηρακλείου, κ. Κουράκης, τόνισε ότι στην Κρήτη λειτουργούν ήδη 3 ΑΗΣ και με τη διασύνδεση της Κρήτης να λυθούν τα προβλήματα ηλεκτροδότησης. Απαιτείται άμεσα η αποκατάσταση του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος, προς όφελος του τουρισμού.

10. Το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, Πρύτανης κ. Θεοδουλίδης, αναφέρθηκε στην υποστήριξη της προτεινόμενης εξειδίκευσης και στη σημασία του Πανεπιστημίου ως εμπλεκόμενου φορέα. Περιέγραψε την ωρίμανση των δράσεων στις οποίες είναι επισπεύδων όπως αναφέρθηκαν στην παρουσίαση.
11. Το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, Πρύτανης κ. Κατσής αναφέρθηκε στην ανάγκη να συνδεθεί η παραγόμενη γνώση στο Πανεπιστήμιο με τις επιχειρήσεις και να προσελκύσει νέους ερευνητές, στο πλαίσιο του έργου Κόμβου Βιοοικονομίας 360°.
12. Ο κ. Patrick Paquet, DG EMPL, ανέφερε τις προτεραιότητες του ΕΚΤ+ καθώς και ότι η πρόκληση για τις περιφέρειες ενδιαφέροντος είναι ο επαναπροσδιορισμός των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού και η επικοινωνία με στόχο την ενεργητική συμμετοχή του κόσμου και όχι την παθητική αναμονή πχ μιας κατάρτισης.
13. Ο Γενικός Διευθυντής της Εθνικής Αρχής Συντονισμού κ. Ι. Φίρμπας εκ μέρους και του ΓΓ ΔΕ & ΕΣΠΑ χαιρέτησε την διοργάνωση και την όλη προσπάθεια έγκαιρης έγκρισης των προγραμμάτων σε συνεργασία με την ΕΕ. Ανέφερε ως πολιτική επιλογή την κατανομή του 1/3 των πόρων στα ΠΕΠ, μία διαπίστωση για σαφέστατη στροφή σε τομείς αιχμής (έξυπνη εξειδίκευση, καινοτομία, πράσινη ανάπτυξη) και στις χωρικές επενδύσεις καθώς και αυξημένη συμμετοχή του ΕΚΤ στο νέο ΕΣΠΑ. Εντός του Νοεμβρίου θα έχει ολοκληρωθεί το στάδιο ένταξης των πράξεων από άποψη οδηγιών και συστημάτων.
14. Ο εκπρόσωπος της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας ανέλυσε την στρατηγική και τα εργαλεία που χρησιμοποιεί για την επίτευξη των στόχων της.
15. Ο εκπρόσωπος της Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματικών, Βιοτεχνών & Εμπόρων κ. Βατικιώτης έδωσε ιδιαίτερη σημασία στο να αποτραπεί η επιδείνωση της κατάστασης που επήλθε το 2019. Από τότε υπάρχει διαρκής επιδείνωση επιπρόσθετα, ορατή στους δείκτες ανεργίας (+50% σε σχέση με τον εθνικό μέσο όρο στη Δ.Μακεδονία).
16. Ο εκπρόσωπος της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία, Γεν. Γραμματέας κ. Κούτσιανος ανέφερε ότι με βάση το Παρατηρητήριο Θεμάτων Αναπηρίας, οι σκληροί δείκτες απασχόλησης είναι πολύ αρνητικοί, με υπερδιπλάσιο το ποσοστό ανεργίας. Αναμένεται συνεπώς να αφορά το πρόγραμμα μια πραγματικά δίκαιη μετάβαση που θα συμπεριλαμβάνει τα ΑμεΑ. Η ΕΣΑμεΑ και με το Παρατήριό της με το Ινστιτούτο Διαβίου εκπαίδευσης θα βρίσκεται κοντά στο έργο της ΕΠΠΑ ώστε η κοινωνική ένταξη να γίνει πράξη..
17. Ο εκπρόσωπος του Συνδέσμου Βιομηχανιών Ελλάδος τόνισε την ανάγκη για συμπληρωματικότητα με τα τομεακά και περιφερειακά προγράμματα. Η χώρα έχει πλέον τη δική της βιομηχανική στρατηγική, το πρόγραμμα σχεδιάστηκε προγενέστερα αυτής της εθνικής στρατηγικής. Στόχοι για παραγωγικές επενδύσεις οι οποίες δημιουργούν σταθερές και καλά αμοιβόμενες θέσεις εργασίας.
18. Ο εκπρόσωπος της ΓΣΒΕΕ ανέφερε ότι οι δείκτες ανεργίας είναι +50% σε σχέση με τον εθνικό μέσο όρο στη Δ.Μακεδονία και υπάρχει διαρκής επιδείνωση.

19. Η εκπρόσωπος της Επιτελικής Δομής Πολιτισμού ανέφερε ότι τα έργα πολιτισμού λόγω αυτεπιστασίας κινητοποιούν εργασιακά τις τοπικές κοινότητες. Προτεραιότητα είναι η ανάδειξη κινητών και μη κινητών αρχαιοτήτων που έχουν οι περιοχές.
20. Ο εκπρόσωπος του Green Tank ανέφερε ότι η επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας είναι πολύ σημαντικό στοιχείο του προγράμματος. Πρότείνει τη δημιουργία ενός ταμείου νέων για χρηματοδότηση δράσεων και τη στήριξη ενεργειακών κοινοτήτων κοινοφελούς σκοπού. Άμεση προτεραιότητα να είναι η επέκταση του δικτύου για τέτοια έργα και η κάλυψη των σχετικών επενδύσεων από το πρόγραμμα
21. Ο Γενικός Δ/ντής της ΓΔ Δημοσίων Επενδύσεων έκανε μία σημαντική αναφορά στο Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης και τη συμπληρωματικότητα με τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ. Ενημέρωσε, επίσης ότι προωθείται η μεταρρύθμιση του πλαισίου υλοποίησης των Δημοσίων Επενδύσεων
22. Οι εκπρόσωποι της Ε. Επιτροπής της DG REGIO αναφέρθηκαν στην ανάγκη επιτάχυνσης έναρξης του Προγράμματος, στην ανάγκη περαιτέρω ανάλυσης των δράσεων που έρχονται προς εξειδίκευση και τέθηκαν ζητήματα για τον τροπο παροχής της τεχνικής βοήθειας για την υποστήριξη των δικαιούχων καθώς και για την έναρξη δράσεων ενεργειακών κοινοτήτων σε σχέση με τις δυνατότητες του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας. Τέλος έγινε αναφορά στο χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης των μελετών των θυλάκων της Ζώνης Καινοτομίας από το Πράσινο Ταμείο.
23. Ο εκπρόσωπος των Ομίλων Ενεργών Νέων Φλώρινας ανέφερε ότι ο διάλογος δίνει αποτελέσματα, από την πρώτη στιγμή που ανακοινώθηκε ότι μπαίνουμε στην εποχή της μετάβασης. Στόχος να μείνουν οι νέοι στη Δυτική Μακεδονία. Υπάρχει ετοιμότητας για συμμετοχή σε κάθε στάδιο της μετάβασης γιατί το brain drain στη Δυτ. Μακεδονία και τα τεράστια ποσοστά ανεργίας δεν επιτρέπουν πισωγυρίσματα, π.χ. σκέψεις για χαμηλότερη ταχύτητα στη μετάβαση.

Συνημμένα:

1. Πίνακας συμμετεχόντων μελών στην 1η της Επ-Πα
2. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι : Εσωτερικός Κανονισμός
Λειτουργίας
3. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ : Μεθοδολογία και Κριτήρια
Επιλογής

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ
ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΔΙΚΑΙΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ
2021-2027**

**ΠΕΛΟΠΙΔΑΣ ΚΑΛΛΙΡΗΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΕΥ ΔΑΜ**

